

Zagadnienia na egzamin ustny z pediatrii 2024

Stany ostrego zagrożenia życia u dzieci

Rozpoznawanie, patofizjologia i leczenie stanów zagrożenia życia u dzieci:

1. zatrzymanie krążenia i oddychania, niewydolność krążenia i oddychania,
2. ciężki napad astmy,
3. ostra niedrożność górnych dróg oddechowych,
4. ostra reakcja anafilaktyczna,
5. ostre odwodnienie wtórne w wyniku ostrej biegunki,
6. dziecko poniżej 2 roku życia z chorobą gorączkową,
7. ostra encefalopatia,
8. stan padaczkowy (gorączkowy i bezgorączkowy),
9. posocznica meningokokowa/zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych,
10. leczenie wstrząsu związanego z posocznicą bakteryjną,
11. leczenie sercowych zaburzeń rytmu,
12. stany naglące w cukrzycy – kwasica ketonowa, śpiączka hipoglikemiczna,
13. ciężki uraz/zatrucie,
14. równowaga wodno-elektrolitowa i kwasowo-zasadowa,
15. ostra niewydolność nerek,
16. ostry krwotok,
17. stany utraty świadomości,
18. monitorowanie dzieci krytycznie chorych metodami inwazyjnymi i nieinwazyjnymi,
19. określanie śmierci mózgu,
20. ostry brzuch/wgłobienie/skręt jądra/przepukliny pachwinowe,

Gastroenterologia/Hepatologia

1. przyczyny i postępowanie w ostrym zapaleniu żołądkowo-jelitowym (gastroenterocolitis);
2. przyczyny i badania w zespołach złego wchłaniania u dzieci;
3. badania w przedłużającej się żółtaczce we wczesnym okresie niemowlęcym;
4. objawy i badania stosowane w nieswoistych zapaleniach jelit;
5. zróżnicowane postaci i postępowanie diagnostyczne u dzieci z podejrzeniem celiakii;
6. wskazania i ograniczenia w stosowaniu badań radiologicznych i endoskopowych;
7. przerostowe zwężenie odźwiernika;
8. postępowanie w przypadku połknięcia ciała obcego i oparzenia przełyku ługami
9. ocena stanu odżywienia i stanu odwodnienia;
10. interpretacja częstych objawów, włącznie z utratą łaknienia, nawracającymi bólami brzucha, przewlekłą biegunką i wymiotami.
11. przewlekłe bóle brzucha u dzieci- przyczyny, diagnostyka.
12. choroba refluksowa przełyku u dzieci.
13. zapalenie błony śluzowej żołądka i choroba wrzodowa u dzieci.
14. ostra biegunka u dzieci.
15. odwodnienie - przyczyny, objawy kliniczne, postępowanie.
16. biegunki przewlekłe u dzieci.
17. zaparcia stolca u dzieci.
18. choroba trzewna u dzieci.
19. alergia pokarmowa i nietolerancje pokarmowe u dzieci.
20. choroba Leśniowskiego- Crohna u dzieci.
21. wrzodziejące zapalenie jelita grubego u dzieci.

22. zaburzenia czynnościowe przewodu pokarmowego u niemowląt i dzieci wg kryteriów rzymskich IV.
23. krwawienie z przewodu pokarmowego u dzieci- przyczyny, postępowanie
24. żółtaczkę patologiczną okresu noworodkowego i niemowlęcę z przewagą bilirubiny wolnej.
25. cholestaza niemowlęcą.
26. ostre zapalenie trzustki u dzieci.
27. mukowiscydoza - objawy ze strony przewodu pokarmowego u dzieci.
28. kamica żółciowa u dzieci.
29. kamienie naturalne noworodków i niemowląt - standard opieki okołoporodowej, aktualne zalecenia, przeciwwskazania
30. celiakia
31. choroby wątroby u dzieci
32. choroby trzustki u dzieci

Neurologia i choroby mięśni

1. objawy drgawek gorączkowych i niegorączkowych;
2. nadciśnienie śródczaszkowe
3. padaczka i inne stany napadowe
4. zasady stosowania leków przeciwpadaczkowych;
5. zasady postępowania w ostrej encefalopatii;
6. klinika bólów głowy (ostrych i przewlekłych), włącznie z migrenowymi;
7. postępowanie w porażeniu mózgowym;
8. badania i postępowanie w chorobach degeneracyjnych i metabolicznych układu nerwowego;
9. choroby mięśniowe, nerwowo-mięśniowe i neuropatia;
10. zaburzenia sensoryczne, np. upośledzenie słuchu, wzroku;
11. objawy i zasady postępowania w defektach cewy nerwowej.
12. nowotwory OUN u dzieci
13. udary mózgu u dzieci
14. tiki i choroby pozapiramidowe
15. schorzenia z objawami mózdkowymi
16. choroby demielinizacyjne
17. polineuropatie
18. choroby skórno-nerwowe

Żywnie

1. potrzeby żywieniowe w okresie życia płodowego, w okresie niemowlęcym, dziecięcym i dorastania;
2. praktyczne aspekty i korzyści karmienia piersią oraz sposoby utrzymania karmienia piersią
3. praktyczne aspekty mieszanek niemowlęcych;
4. odstawianie od piersi i przechodzenie na posiłki rodzinne;
5. żywienie w niedokrwistościach niedoborowych
6. zasady postępowania w przypadku utraty łaknienia;
7. znaczenie otyłości i nadwagi i ich zapobieganie;
8. wskazania do rozpoczęcia badań w przypadku otyłości;
9. żywienie dojelitowe i pozajelitowe;

Hematologia

1. rozpoznawanie chorób związanych z zaburzeniami w krwinkach czerwonych
2. rozpoznawanie i leczenie niedokrwistości niedoborowych
3. choroby związane z zaburzeniami w krwinkach białych: białaczki, neutropenie;
4. choroby związane z zaburzeniami w płytkach krwi: związane ze wzrostem i obniżaniem się liczby płytek krwi, małopłytkowość immunologiczna; nadpłytkowość
5. zaburzenia krzepnięcia krwi, diagnostyka i leczenie zaburzeń krzepnięcia, koagulopatia i rozsiane krzepnięcie wewnątrznaczyniowe;
6. rozpoznawanie i postępowanie w niedokrwistości aplastycznej;
7. niedokrwistości hemolityczne
8. limfadenopatia i splenomegalia
9. pancytopenia we krwi obwodowej – objawy kliniczne, przyczyny.
10. najczęstsze skazy osoczone u dzieci.
11. rola transplantacji komórek hematopoetycznych w pediatrii.
12. nabyta i wrodzona neutropenia u dzieci - przyczyny, diagnostyka i leczenie.
13. Wrodzone skazy krwotoczne (rodzaje, diagnostyka, leczenie hemofilii i choroby von Willebranda).
14. Rozsiane wykrzepianie wewnątrznaczyniowe: rozpoznawanie, leczenie.
15. Ostra idiopatyczna małopłytkowość: rozpoznawanie, leczenie.
16. Wrodzona i nabyta niedokrwistość aplastyczna: rozpoznawanie, metody leczenia.
17. zakrzepice u dzieci

Onkologia

1. Wczesne i późne powikłania radioterapii, powikłania po leczeniu cytostatykami.
2. Epidemiologia nowotworów dziecięcych.
3. Znaczenie badań obrazowych w diagnostyce onkologicznej u dzieci.
4. Stany zagrożenia życia w nowotworach dziecięcych: zespół żyły czczej górnej, zespół górnego śródpiersia, zespół rozpadu guza, ucisk na rdzeń kręgowy.
5. Zasady kompleksowego leczenia nowotworów narządowych u dzieci.
6. Białaczki u dzieci rozpoznawanie, rokowanie, leczenie.
7. Nieziarnicze chłoniaki złośliwe u dzieci: wczesne objawy kliniczne, rozpoznawanie, rokowanie, zasady leczenia.
8. Chłoniak Hodgkina u dzieci: wczesne objawy kliniczne, rozpoznawanie, rokowanie, zasady leczenia.
9. Nerwiak zarodkowy: występowanie, wczesne objawy kliniczne, rozpoznawanie, rokowanie, kompleksowe leczenie.
10. Guzy mózgu: epidemiologia, wczesne objawy kliniczne, rozpoznawanie, kompleksowe leczenie, rokowanie.
11. Nerczak zarodkowy: rozpoznawanie, kompleksowe leczenie.
12. Guzy kości: lokalizacja, wczesne objawy kliniczne, rozpoznawanie, podstawy kompleksowego leczenia, rokowanie.
13. Guzy tkanek miękkich: zróżnicowanie histopatologiczne, lokalizacja, objawy kliniczne, podstawy diagnostyki, podstawy kompleksowego leczenia.

Choroby zakaźne i immunologia

1. rozwój układu odpornościowego w okresie przed- i poporodowym;
2. patogeneza gorączki i stanów zapalnych;

3. ocena gorączki u dziecka poniżej 2 roku życia;
4. aktualny program szczepień ochronnych;
5. rozpoznawanie i postępowanie w zaburzeniach odporności u dzieci – badania i testy diagnostyczne – kiedy i jakie wykonywać;
6. rozpoznawanie wrodzonych i nabytych zaburzeń odporności;
7. rozpoznawanie, zapobieganie i leczenie zakażeń oportunistycznych;
8. rozpoznawanie powszechnie występujących chorób wysypkowych u dzieci;
9. diagnostyka i leczenie chorób zakaźnych: bakteryjnych
10. diagnostyka i leczenie chorób zakaźnych: wirusowych
11. diagnostyka i leczenie chorób zakaźnych: grzybiczych
12. diagnostyka i leczenie chorób zakaźnych: pasożytniczych.
13. interpretacja badań bakteriologicznych z zastosowaniem barwienia metodą Grama, badania płynu mózgowo-rdzeniowego, badania mikroskopowego moczu;
14. neuroinfekcje u dzieci
15. profilaktyka chorób zakaźnych u dzieci
16. pierwotne niedobory odporności

Neonatologia

1. fizjologia płodu oraz podstawy fizjologii i adaptacji do życia pozamacicznego;
2. problemy związane z wcześniactwem i niską masą urodzeniową;
3. zasady resuscytacji i wentylacji mechanicznej noworodków
4. zasady skринingu noworodkowego
5. ocena stanu zdrowia noworodka i postępowanie z chorym noworodkiem w oddziale położniczym i w opiece ambulatoryjnej;
6. wpływ różnych czynników występujących w okresie ciąży i okołoporodowym na zdrowie noworodka;
7. postępowanie w przypadku wystąpienia powikłań w okresie noworodkowym, w tym w przypadku fototerapii i transfuzji wymiennej;
8. zakażenia i choroby w okresie noworodkowym;
9. rozpoznawanie i postępowanie w przypadku niedrożności jelit i martwiczego zapalenia jelit w okresie noworodkowym;
10. postępowanie z noworodkiem z wrodzoną przepukliną przeponową,
11. etyczne zasady postępowania z umierającym noworodkiem;
12. rzadkie i częste wady wrodzone u noworodków;
13. rozpoznawanie poważnych zagrożeń dla życia i zdrowia noworodka oraz zasady postępowania w przypadku podejrzenia zagrożenia życia;
14. badania przesiewowe u noworodków
15. ocena noworodków po urodzeniu – ocena stanu klinicznego, dojrzałości, jakich skal używamy.
16. karmienie naturalne noworodków i niemowląt - standard opieki okołoporodowej, aktualne zalecenia, przeciwwskazania
17. objawy kliniczne zakażeń wrodzonych patogenami z grupy TORCH.
18. zaburzenia oddychania u noworodków urodzonych przedwcześnie i donoszonych
19. noworodek z IUGR (*intrauterine growth restriction* – wewnątrzmacicznym zahamowaniem wzrostu płodu)
20. resuscytacja noworodków zgodnie z algorytmem NLS.
21. zespół nagłej śmierci
22. żółtaczka u noworodka

Pediatriczna ogólna

1. prawidłowe etapy rozwoju psycho-ruchowego i fizycznego;
2. interpretacja rozwoju fizycznego na siatkach centylowych;
3. znaczenie kontroli stanu zdrowia i promocji zdrowia w podstawowej opiece zdrowotnej
4. zmiany w prawidłowym rozwoju i w zachowaniu;
5. najczęstsze problemy w pierwszym roku życia (kolka, problemy żywieniowe, kamienie milowe w rozwoju, zmiany zachowania niemowląt, dziecięce warianty rozwojowe)
6. najczęściej występujące u dzieci zaburzenia rozwoju somatycznego i psychomotorycznego;
7. najczęstsze choroby cywilizacyjne (otyłość, choroby układu sercowo-naczyniowego, choroby przenoszone drogą płciową, alergię)
8. postępowanie w przypadkach zaburzeń zachowania – zasady ogólne; postępowanie w przypadku odmowy jedzenia; postępowanie z agresywnym dzieckiem;
9. ADHD – ocena i postępowanie;
10. omów postępowanie w przypadku dziecka maltretowanego
11. omów standardy żywienia niemowląt
12. omów kolejne etapy rozwoju dziecka w pierwszym roku życia
13. zespół Downa (schorzenia towarzyszące, opieka nad dzieckiem z zespołem Downa).
14. zaburzenia autystyczne
15. gorączka (przyczyny, diagnostyka, leczenie).
16. najczęstsze dziedziczne choroby metaboliczne

Endokrynologia i diabetologia

1. fizjologia i patofizjologia przysadki i podwzgórza;
2. siatki centylowe oraz zaburzenia wzrastania;
3. czynniki mające wpływ na opóźnienie wzrastania i dojrzewania;
4. epidemiologia, diagnostyka i postępowanie z dzieckiem chorym na cukrzycę;
5. przyczyny i zasady postępowania w przypadku przedwczesnego dojrzewania,
6. opóźnionego dojrzewania i obojnaczych narządów płciowych;
7. fizjologia i patofizjologia tarczycy, przytarczyc i nadnerczy;
8. metabolizm i gospodarka wapniowo-fosforanowa;
9. postępowanie u dziecka z hipoglikemią;
10. zasady prawidłowego żywienia dziecka w różnym wieku;
11. epidemiologia, diagnozowanie i terapia nadwagi i otyłości w wieku rozwojowym;
12. zasady różnicowania otyłości prostej u dzieci i młodzieży z otyłością z innych
13. przyczyn;
14. jadłowstręt psychiczny, zasady diagnozowania i terapii.
15. cukrzyca- etiopatogeneza.
16. kwasica ketonowa przyczyny, diagnostyka, objawy, leczenie.
17. hiperglikemia- przyczyny, leczenie
18. hipoglikemia przyczyny, objawy, leczenie.
19. badania laboratoryjne w zaburzeniach gospodarki węglowodanowej.
20. cukrzyca typu MODY.
21. powikłania późne cukrzycy- przyczyny, diagnostyka.
22. niski wzrost – przyczyny, diagnostyka,
23. wzrost wysoki- przyczyny
24. choroby tarczycy u dzieci –diagnostyka i leczenie
25. objawy kliniczne nadczynności i niedoczynności tarczycy.
26. moczówka prosta- przyczyny, diagnostyka, różnicowanie, leczenie.
27. choroby przytarczyc- różnicowanie.
28. Zespół Turnera - diagnostyka, objawy kliniczne, leczenie , rokowanie.

29. Zespół Pradera Willego - objawy kliniczne, leczenie.
30. Wrodzony przerost nadnerczy – diagnostyka, objawy kliniczne, leczenie
31. choroby rdzenia nadnerczy – objawy kliniczne, diagnostyka, leczenie
32. otyłość – przyczyny, diagnostyka, zaburzenia metaboliczne i hormonalne, leczenie.
33. anoreksja –objawy, etiopatogeneza, leczenie, powikłania
34. wpływ chorób tarczycy i cukrzycy matki na stan noworodka.
35. insulinooporność – diagnostyka, przyczyny i leczenie.
36. krzywica witaminy D oporna.

Układ oddechowy

1. fizjologia układu oddechowego, rozwoju płuc, wentylacji, perfuzji, wymiany gazowej, pojemności płuc;
2. anatomia, fizjologia i patologia układu oddechowego oraz choroby uszu u dzieci;
3. ocena i postępowanie w niedrożności górnych dróg oddechowych;
4. objawy ze strony układu oddechowego: świszczący oddech (sapka), stridor, chrząkanie;
5. przyczyny i zasady postępowania w niewydolności oddechowej;
6. przyczyny infekcji górnych i dolnych dróg oddechowych;
7. patofizjologia, diagnostyka i postępowanie w mukowiscydozie;
8. patofizjologia, diagnostyka i postępowanie w astmie;
9. długoterminowe postępowanie w astmie, włącznie z terapią zależną od wieku i strategią intensywną terapii;
10. powstawanie, diagnostyka i postępowanie w upośledzeniu słuchu;
11. fizjologia i zaburzenia snu, włącznie z obstrukcyjnym bezdechem sennym;
12. wady wrodzone górnych i dolnych dróg oddechowych.
13. odrębności budowy układu oddechowego u małych dzieci.
14. infekcje górnych dróg oddechowych u dzieci.
15. infekcje dolnych dróg oddechowych u dzieci.
16. diagnostyka różnicowa świszczącego oddechu.
17. laboratoryjne i kliniczne wykładniki ostrej niewydolności oddechowej u małego dziecka.
18. zapalenie oskrzelików.
19. zapalenie płuc u noworodka.
20. atypowe zapalenia płuc.
21. zespół rzęsek dyskinetycznych.
22. dysplazja oskrzelowo-płucna.

Reumatologia

1. odczynowe zapalenie stawów, plamica Schoenleina-Henocha i nadmierna ruchomość stawów;
2. objawy ostrego i przewlekłego zapalenia stawów
3. młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów w zakresie objawów, badań i leczenia;
4. objawy chorób tkanki łącznej, takich jak układowy toczeń rumieniowaty (SLE), zapalenie skórno-mięśniowe i młodzieńcza twardzina skóry.

Alergologia

1. wpływ czynników genetycznych i środowiskowych na choroby alergiczne;
2. przebieg kliniczny chorób alergicznych od okresu niemowlęcego do dorosłości;

3. objawy i leczenie ostrej reakcji anafilaktycznej;
4. alergiczny nieżyt nosa i atopowe zapalenie skóry
5. pokrzywka i obrzęk naczynioruchowy
6. zespół alergii jamy ustnej
7. rozpoznawanie i leczenie najczęstszych alergii pokarmowych u dzieci, przede wszystkim alergii na białka mleka krowiego;

Kardiologia

1. podstawy prawidłowej anatomii i fizjologii serca;
2. anatomia, patofizjologia i genetyczne podstawy wrodzonych chorób serca;
3. kliniczne objawy wrodzonych i nabytych chorób serca;
4. zasady leczenia wrodzonych i nabytych chorób serca;
5. różnicowanie niewinnych i patologicznych szmerów serca;
6. badanie objawów i naturalny przebieg najczęstszych niesinicznych wad serca;
7. zaburzenia rytmu serca;
8. zasady profilaktyki bakteryjnego zapalenia wsierdza
9. Odrębności zapisu EKG u małego dziecka.
10. Częstość występowania i etiologia wrodzonych wad serca.
11. Diagnostyka prenatalna wrodzonych wad serca.
12. Przełożenie wielkich pni tętniczych.
13. Tetralogia Fallota.
14. Diagnostyka zaburzeń rytmu serca.
15. Kardiomiopatie.
16. Zapalenie mięśnia sercowego.
17. Diagnostyka różnicowa nadciśnienia tętniczego u dzieci i młodzieży.
18. zapalenie wsierdza
19. Choroba Kawasaki

Nefrologia

1. rzetelna ocena i leczenie zaburzeń równowagi kwasowo-zasadowej i elektrolitowej;
2. fizjologia nerek, hormonów nerkowych i ich metabolizm;
3. interpretacja wyników badań biochemicznych;
4. wstępne leczenie w ostrej niewydolności nerek;
5. przewlekła niewydolność nerek – rozpoznanie i leczenie
6. zakażenia układu moczowego – wdrożenie leczenia, badania diagnostyczne;
7. ocena i leczenie moczenia nocnego i dziennego;
8. nadciśnienie tętnicze pochodzenia nerkowego– przyczyny, wstępne badania, wdrożenie leczenia,
9. podstawy badań diagnostycznych w hematurii i leczenie nieskomplikowanych ostrych zapaleń nerek;
10. postępowanie diagnostyczne w chorobach układu moczowego.
11. diagnostyka różnicowa białkomoczu i krwinkomoczu/krwiomoczu
12. ostre odmiedniczkowe zapalenie nerek.
13. wady wrodzone układu moczowego.
14. choroby torbielowate nerek.
15. kamica i stany zagrożenia kamica układu moczowego.
16. nerkowe przyczyny poliurii.
17. moczenie nocne.
18. pierwotne glomerulopatie.
19. ostre popaciorkowcowe kłębuszkowe zapalenie nerek.

20. wtórne glomerulopatie.
21. zespół nerczycowy.
22. wrodzony zespół nerczycowy u dzieci.
23. zespół nefrytyczny.
24. cewkowo-śródmiąższowe zapalenie nerek.
25. metody leczenia nerkozastępczego.
26. wskazania do ostrej dializoterapii.
27. wypowy i atypowy zespół hemolityczno-mocznicowy.
28. najczęściej występujące tubulopatie u dzieci.

Metabolizm

1. Objawy chorób metabolicznych
2. Zaburzenia metabolizmu aminokwasów
3. Choroby mitochondrialne
4. Zaburzenia metabolizmu węglowodanów
5. Zaburzenia metabolizmu lipoprotein
6. Choroby lizosomalne
7. choroby peroksymalne
8. zaburzenia metabolizmu puryn i pirymidyn